

I PROGRAM STAŁY

Obowiązuje podstawa programowa przedmiotu "wiedza o społeczeństwie" dla szkoły podstawowej oraz znajomość aktualnych wydarzeń społeczno-politycznych.

Literatura podstawowa:

1. Konstytucja RP 2.04.1997 r.
2. Podręczniki SP wiedza o społeczeństwie (wpisane na listę podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego przez Ministra Edukacji Narodowej)
3. Wojtaszczyk K. A., *Kompendium wiedzy o państwie współczesnym*, Warszawa 2000.

PRASA:

A. "Dziennik-Gazeta Prawna" – dziennik.

B. "Forum" – tygodnik.

C. "Gazeta Wyborcza" – dziennik.

D. "Newsweek" – tygodnik.

E. "Polityka" – tygodnik.

F. "Przegląd" – tygodnik.

G. "Rzeczpospolita" – dziennik.

H. "Tygodnik Powszechny" – tygodnik.

II. PROGRAM ZMIENNY

"20 LAT CZŁONKOSTWA POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ"

I. Unia Europejska jako nieklasyczna organizacja międzynarodowa

1. Status prawno-ustrojowy Unii Europejskiej
2. Unia Europejska jako wspólnota: historyczna, geograficzna, aksjologiczna, prawna, ekonomiczna, polityczna, instytucjonalna, społeczna i międzynarodowa.

II. Kryteria członkostwa państwa w Unii Europejskiej

1. Kryteria kopenhaskie: państwo europejskie, demokratyczne państwo prawa, konkurencyjna gospodarka rynkowa, przyjęcie dorobku prawnego wspólnoty i orzeczeń organów rozstrzygających spory, niezmnieszenie dotychczasowego tempa i stopnia rozwoju integracji europejskiej.
2. Procedura przystępowania państwa do Unii Europejskiej

III. Status prawny państw w Unii Europejskiej

1. Uprawnienia i obowiązki państw w Unii Europejskiej
2. Podział kompetencji między Unią Europejską a państwami członkowskimi
3. Podział kompetencji między państwem członkowskim a Unią Europejską.

IV. Droga Polski do Unii Europejskiej

1. Uwarunkowania członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Stowarzyszenie Polski z Unią Europejską (1991).
2. Wniosek o członkostwo (1994) i etapy uzyskania członkostwa
3. Negocjacje akcesyjne i współpraca przedakcesyjna Polski z Unią Europejską
4. Umowa akcesyjna i Referendum w sprawie członkostwa członkostwo Polski w UE

V. Członkostwo Polski w Unii Europejskiej

1. Reprezentacja Polski w instytucjach unijnych
2. Perspektywy rozwoju integracji europejskiej
3. Udział Polaków w kształtowaniu strategii i zarządzaniu sprawami unijnymi
4. Wpływ Polski na bezpieczeństwo UE

VI. Polska na wspólnym rynku europejskim

1. Uwarunkowania miejsca Polski na rynku unijnym
2. Polska a problemy rynku wspólnotowego

VII. Społeczny wymiar członkostwa Polski w Unii Europejskiej

1. Społeczeństwo polskie wobec Unii Europejskiej
2. Entuzjazm i postawy sceptyczne – wyniki badań opinii publicznej

VIII. Problemy prawne i polityczne w stosunkach Polski z Unią Europejską

1. Kwestia wartości wspólnotowych a funkcjonowanie polskiego systemu politycznego
2. Europeizacja polskiej konstytucji
3. Problem suwerenności Polski a rozwój integracji europejskiej
4. Spory prawno-polityczne Polski i UE wokół wartości i relacji prawa europejskiego z prawem krajowym oraz reform wymiaru sprawiedliwości w Polsce

IX. Korzyści i koszty członkostwa Polski w Unii Europejskiej

1. Korzyści polityczne, ekonomiczne i społeczno-cywilizacyjne
2. Problemy polskiej polityki europejskiej

BLOK ZMIENNY:

1. Ryszard Balicki, *Materialna zmiana Konstytucji RP jako konsekwencja przystąpienia Polski do Unii Europejskiej*, w: *Materialne zmiany Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r. po 25 latach jej obowiązywania*, red. Ryszard Balicki i Mariusz Jabłoński, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2022.
2. Elie Barnavi, Krzysztof Pomian, *Rewolucja europejska 1945-2007*, PWN, Warszawa 2011.
3. Ryszard Chruściak, *Polska w Unii Europejskiej. Podstawowe regulacje prawne*, Elipsa, Warszawa 2011.
4. Arkadiusz Domagała, *Integracja Polski z Unią Europejską*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2007.
5. Monika Haczkowska, *Tożsamość konstytucyjna państw członkowskich czy wspólne wartości konstytucyjne - w poszukiwaniu kompromisu*, [w:] *Materialne zmiany Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r. po 25 latach jej obowiązywania*, Ryszard Balicki i Mariusz Jabłoński, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2022.
6. Anna Pacześniak, *Europeizacja polskich partii politycznych*, Scholar, Warszawa 2014.
7. Grzegorz Piwnicki, *Meandry integracji Polski z Unią Europejską w latach 2004-2020*, Wydawnictwo Naukowe FNCE, Poznań 2021.
8. Polska w Unii Europejskiej, http://publications.europa.eu/resource/cellar/98b659df-2670-11e8-ac73-01aa75ed71a1.0001.03/DOC_1
9. *Priorytety nowej Komisji Europejskiej a interesy Polski*, *Wnioski Team Europe*, red. Jan Barcz Zbigniew Czachór, Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce, Warszawa 2019. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2be782c2-fe1d-11e9-8c1f-01aa75ed71a1/language-pl/format-PDF/source-search>
10. *Racja stanu Polski w Unii Europejskiej*, Spasimir Domaradzki, Vadym Zheltovskyy (red.), Oficyna Wydawnicza Aspra, Warszawa
11. <http://rie.amu.edu.pl/wp-content/uploads/2021/03/rie-2020-14-02.pdf>
12. Konstanty Adam Wojtaszczyk, Tadeusz Wallas, Paweł Stawarz, *Integracja europejska. Uwarunkowania, istota i następstwa*, ASPRA-JR, Warszawa 2023
13. Prawo pierwotne Unii Europejskiej, <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>
14. Strony internetowe administracji publicznej RP
15. Strona internetowa Unii Europejskiej
16. Badania CBOS